

POSLOVATI U NOVONORMALNOM - intervju Ivan Capan

16 Svi 2021

Momir Divjak

Hitova: 618

Razgovor sa Ivanom Capan direktorom tvrtke Despina d.o.o. iz Nova Gradiška d.o.o. Tvrte čija je osnovna djelatnost pružanje knjigvodstvenih usluga za tvrtke, obrte i udruge.

Molim vas da predstavite svoju tvrtku

Tvrtka je osnovana 2007 godine, i kontinuirano raste već 14 godina. Pružamo usluge računovodstva za tvrtke, obrte i udruge na području zapadnog djela Brodsko posavske županije. 90 % posla nam je na području bivše općine Nova Gradiška. Tvrtka ima 9 djelatnika. Također veliki dio posla obavljamo sa privatnim poduzetnicima, državne tvrtke i JLU su manji dio našeg posla.

Kako ste došli na ideju za otvaranje tog posla.

Davno je to bilo, uvijek sam bio dobar sa brojevima, imao sam neko iskustvo kroz porodični posao, i na nagovor tri četri prijatelja sam krenuo u to. Nisam mislio da će se posao razviti na ovaj nivo na kojem je danas.

Kad poredite ovaj posao danas i prije 14 godine što bi bile osnovne razlike ?

Pa mislim da su danas računovođe znatno opterećenije nego što su bile prije. Porezna i sva druga administracija je povećala svoje zahtjeve, a dodatno znatno je više potpora, poticaja, natječaja koje moramo pratiti nego što je to bilo prije. Jedinstven stav svih računovođa da je bi državana administracija mogla znatno više korisiti informacije koje imaju druga državan tijela. Često je situacija da iste podatke moramo slati više puta na više različitih mesta. Sa druge stanne i naši komitetni često dolaze sa upitim koji nemaju veze sa računovodstvom, ali naprsto ne znaju kome da se obrate, pa pitaju nas za pomoć I treće nažalost zakoni su često nedorečeni, dvosmisleni i stvaraju pravnu nesigurnost. Navesti ću samo po meni najočiti primjer, to je da djelatnike morate prijaviti 24 sata unaprijed, a u praksi kod naših klijenata često se dogode iznenadne nemogućnosti dolaska na posao i vi nemate mogućnost prijave zamjenskog djelatnika na legalan način. Svaka nova administracija samo dodaje propise, a od svih silnih hitroreza,drvoreza i itd nažalost nije bilo ništa. 97 % tvrtki u Hrvatskoj danas koristi vanjskog računovođa, nažalost provedbeni zakoni i propisi to ne prate.

Kako je korona utjecala na vaš posao ?

U užem smislu posla imali smo poteškoće sa dostavom dokumentacije. Neko vrijeme je bila po jedna osoba u uredu ostale su radile od kuće. Govorim o periodu 3,4 mjesec 2020, vrijeme totalnog nepoznavanja bolesti, kad smo svi bili ustrašeni. No ovaj posao je takav da smo vezani uz poslove klijenata i da se s nama konzultiraju oko svojih planova, namjera i itd.Broj telefonskih razgovora se višestruko pojačao, (rekordan dan je bio 10,5 sati razgovora i preko 300 poziva) Pitanja što ako što su bila neprestana. Bilo je strašno puno upita „ e čuo sam ovo čuo sam ono.“ Poseban problem su bile nejasno i nepravdobno iskominicirane mjere. Što to znači ? Neke mjere se objave u medijima, a nikavih provedbenih dokumentata nema još par dana i onda sljede pozivi kad će kako će i itd. Mislim da bi se puno manja nervosa stvarala da se mjere objave sa svim pratećim dokumentima nego ovako. Razumijem i svoje klijente veliki dio njih je bio zatvoren, nezivjестност što kako pa su nas zvali. Veliki dio mjera koje je vlada izglasala i ponudila kao kompenzaciju poduzetnicima su morale odraditi knjigovođe. Samim time je to pojačalo i naš neposredni rad.

Za vrijeme zatvorenosti naših klijenata smo spustili iznose račune i odgodili njihovo plaćanje.

Možete li izdvojiti djelatnosti koje su posebno poharane pošto po prirodi svog posla imate uvid u više djelatnosti ?

Te posljedice djelim na kratkoročne promjene (štete) koja je uglavnom nastala uslijed lockdowna i dugoročne promjene koje su poduzetnici unjeli u svoje poslovanje, a nastavljaju ih korisiti i nakon korone. Kratkoročno najveća šteta to ne treba nabratati: ugostitelji,

frizeri, prijevoz putnika, prodavaonice odjeće i obuće, i sve ostale djelatnosti koje se ne mogu obavljati. Dugoročne promjene uglavnom se svode na veće korištenje online usluga gdje primjećujem i kod nas u lokaloj zajednici znatne pomake. Recimo komunikacija sa državnim tijelima je zbilja u velikoj mjeri otišla on line i to nam prilično olakšava posao.

Kakva je bila pomoć države pogodjenim sektroima ?

Država je dala dosta za očuvanje zasplošenosti, za naš sustav prilično je brzo reagirala. Prvi prijedlog potpora koji je izašao i koji je bio jako loš, (isti sam odbio popuniti bilo kome jer je sav rizik prebacivao na poduzetnike) je jako brzo odbačen i uslijedo je novi koji je u većoj mjeri bio OK. Tim potezom je država dala do znanja da želi sačuvati radna mjesta i većini poduzetnika je te mjere prihvatala i mislim da je to pomoglo kasnije kad je zatvaranje prošlo da se brže počne raditi, nego što bi bio slučaj da su radnici bili na zavodu za zapošljavanje. Sa druge strane smatram da je možda nakon prva tri mjeseca trebalo malo diverzificirati kriterije (nekim strukama pad prometa od 40 % je podnošljiv, a nekim 20 % je ubitačan) na način da se gleda udio troška rada u ukupnim prihodima i rashodima.

Dali ste imali kakvu pomoć od jedinica lokalne samopurave ?

Nisam stručan i ne poznam dobro sustav raspodjele poreznih prihoda i što mora od usluga pokriti država, grad, županija tako da ne mogu dati cijelovit odgovor na ovo pitanje.

Ustroj RH i porezni propisi većinu poreza i davanja usmjeravaju u državni proračun, tako da jedinice LSU ne mogu previše napraviti. Naravno da bi i ja i svi drugi poduzetnici očekivali više, ali bojam se da fiskalni kapacitet jedinice LSU to ne dozvoljava. Općenito u malim sredinama kad se spominje razvoj gospodarsvta to je nerealna priča. U mom poslu mi je veći problema što svaka jedinica LSU propisuje svoje uvjete, obrasce i dokumentacije i kad popunjavam obrasce za dvije različite jedinice LSU to je totalno različito.

Poduzetnici se često žale na sporost državne administracije ?

Naša suradnja je u velikoj većini slučajeva sa državnim institucijama ide jako dobro. Institucije sa kojima mi surađejmo : Porezna uprava, HZZ, HZZO, FINA i HZMO. Komunikacija sa tim referntima je jako dobra. Često se zaboravlja da i ti referenti imaju neka pravila koja moraju poštovati i da i njih često usporava i zaustavlja nelogičnost zakona i što se vrlo često dogodi da postoje zakoni koje ne predvode veliki dio situacija iz prakse. Za vrijeme ove krize imao sam pozive iz tih institucija i subotom i nedjeljom. Mislim da bi dereguliranost, veća primjena informatičkih tehnologija i ne inzisitranje na nebitnim dejatljima od strane donostelja zakona još olakšala našu komunikaciju sa tim institucijama, a i njima s nama. Nažalost postoje osobe koje svojim djelovanjem stvaraju lošu reputaciju svim ljudima u tim institucijama, ali takvi su manjina. No moram istaći da mi uglavnom kontaktiramo sa službenicima referentima, a ne onima kojima odlučuju na što će se trošiti novac.

Što bi promjenili u hrvatskom zakonodavnom okviru, a tiče se poduzetništva i vaše struke ?

Vjerovatno puno toga, ali nabrojat ću najvažnije. Prvo zabrana kažnjavanja ako nije oštećen državni proračun. Zbilja sam se nagledao da su ljudi kažnenjeni za malo slovo na računu, za ukošena a ne boldana slova, za višak od 2 kune, i itd. Drugo svaki papri koji je izdalо jedno državno tijelo drugo ne može tražiti od tvrtki osoba udruga i itd. Treće kad je neki natječaj za neki projekt za bespovratan sredstva svi projekti i sve odluke komisije moraju biti objavljeni, ovako izvodi se neko bodovanje tko kako zašto je prošao nema nitko pojma. Nešto van naše struke svi, ali doslovno svi računi, izvodi i ostalo od svih državnih tvrtki, jedica LSU ministarstava sve što ima veze s državom mora biti javno vidljivo na netu. Pravosuđe i javnu nabavu znam da treba mijenjati, ali premalo sam u toj tematici da dam suvisle odgovore.

Da sad idem o svemu pričati u detalji ovaj odgovor bi trajao barem dva sata.

Kakva je suradnja sa obrazovnim ustanovama ?

Nažalost čini mi se da završetkom fakulteta i srednjih škola većina učenika nije spremna za obavljanje ovog posla. Ne znam dali su oni koji pišu nastavne programe kontaktirale nekog u privredi za vrstu znanja koja im je potrebna. Meni su ti programi prilično beživotni, i znanja koja ta djeca imaju nažalost nisu dovoljna.

Nedavno je vođena polemika oko HOK-a i Obrtničke komore, tražilo se njihovo ukidanje kakav je vaš stav o tome ?

Iznos od 50 – ak kuna koliko komore koštaju nije nešto velik, stvar je više principa. Ja načelno i jesam za postojanja komora, ali za njihov temeljit preustroj. Povlaštena pozicija i siguran prihod je nešto što je u dobroj mjeri iskrivilo ono što rade i što bi stvarno trebali raditi.

Nalazite li lako zaposlenike ? I što je glavni problem u pronalasku zaposlenika ?

U ovom mom poslu nemam problema, mada mnogi moji klijenti imaju problema sa time. Puno je ljudi otišlo pogotovo iz Slavonije, tako da neke struke su zbilja deficitane. Nemogu dati generalni odgovor treba ići od struke do struke: a) neke imaju problem jer su male plaće pa ljudi bježe na bolje plaćene poslove b) druge jer se ljudi ne obrazuju za to zanimanje c) treće jer naprsto ljudi odlaze na lakše poslove. Ponekad je kombinacija sva tri faktora. Za razliku od prije par godina zbilja je problem naći radnika. I kod mojih klijenata sve češće viđam strance iz trećih zemalja kako rade. (BIH, SRBIJA, KOSOVO) Neka opća preporuka obrazuje se i budite dobri u svom zanimanju bilo kojem i plaća će biti više nego dobra.

Baviliste ste se ovim poslom prije ulaska u Hrvatske u EU, bavite se i danas, dali su velike razlike u radu u ta dva perioda ?

Sam ulazak u EU je bio dosta stresan, naime zakon o PDV-u, a on se najviše mijenjao je obajavljen 27.06. , a mi smo u EU ušli u 01.07.. Sigurno nitko u 4 dana nije mogao taj zakon pročitati. Srećemo se znatno više sa dohotcima iz inozemstva jer naši ljudi znatno češće odlaze na rad u zemlje EU, koji je nakon ulaska u EU olakšan. Jednim djelom EU je oklakšao posao, ali je ipak nametnuo dosta nekih drugih obveza koje do tad knjigovođe nisu imale.

Srećete li se investitorima iz inozemstva i što im je glavni problem?

Na ovoj razini pravne nesigurnosti, normiranosti i nejasnoća propisa jako teško mogu doći ozbiljni investitori. Uglavnom dolaze ljudi zainteresirani za nekretninske biznis (more, plodna zemlja) ljudi iz okolnih država regiona koje nisu u EU, pa im poslovanje i tvrtka u RH olakšava poslovanje u EU.

Da ponovo birate zanimanje dali bi ponovo bili knjigovođa ?

Ja vjerovatno da, ali bi volio da moj sin ode drugim putem. To je posao u kojem je razina stresa dosta velika, i nalazite se između države njenih institucija i svojih klijenata. Takav odnos često je teško uskladiti.

Tweetaj

0 komentara

Sortiranje prema

Najstariji

Komentirajte...

[Facebookov dodatak za komentare](#)